

Munich Personal RePEc Archive

Godwill in the Financial Statements of Bulgarian Mobile Operators - Problems and Lessons

Atanasov, Atanas

University of Economics - Varna

May 2015

Online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/86395/>

MPRA Paper No. 86395, posted 02 May 2018 04:11 UTC

РЕПУТАЦИЯТА ВЪВ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ НА БЪЛГАРСКИТЕ МОБИЛНИ ОПЕРАТОРИ – ПРОБЛЕМИ И ПОУКИ

Ас. Атанас Атанасов
Икономически университет – Варна

Телекомуникационният сектор е един от най-динамично развиващите се както в чужбина, така и у нас, осигуряващ значителна заетост и генериращ добри финансови резултати. Във финансовите отчети на българските мобилни оператори репутацията заема значителен дял от стойността на активите им, поради което считаме, че представляват интерес въпросите, свързани с нейното признаване и оповестяване.

Правилата, залегнали в приложимите Международни счетоводни стандарти, свързани с признаването и последващото оценяване на репутацията след първоначалното ѝ признаване във финансовите отчети на предприятията, изискват репутацията да подлежи на ежегодно тестване за обезценка по смисъла на МСС 36 – Обезценка на активи. По наше мнение един от основните проблемни моменти при извършването на тестовете за обезценка е дали може да се определи справедливата цена на положителната репутация след като тя не генерира свой собствен паричен поток, независим от останалите активи. Това от своя страна поражда и въпроса за продължителността на присъствието ѝ във финансовите отчети на предприятията, а от тук и за показателите за дейността, които се изчисляват на основата на тези отчети.

Целта на настоящия доклад се свежда до изясняването на основните проблеми, свързани с последващото отчитане и оповестяването на информацията, свързана с репутацията във финансовите отчети на българските мобилни оператори, като на тази основа се определят и основните критични моменти при ползването на информацията от финансовите им отчети.

Основната хипотеза, която застъпваме е, че оповестяването на информацията относно репутацията във финансовите отчети е непълно и/или недостатъчно за вземане на адекватни решения.

Изхождаме от презумпцията, че изискванията, заложи в МСФО 3 и МСС 36 за оповестяване са предназначени да предоставят на инвеститорите и на други потребители на финансовите отчети информация, която би им позволила да оценят естеството и финансовите ефекти от сделките по сливане или придобиване, които често са свързани със значителни по размер суми. Дружествата, които не спазват напълно изискванията за оповестяване, спестяват потенциално значима информация, както от потенциалните инвеститори, така и от капиталовите пазари. Освен това, ако неспазването е умишлено, то представената информация е с висока степен на вероятност от манипулиране и не представлява вярно и честно представяне на основни аспекти на дейността на предприятията.

Важността на коректното последващо оценяване на репутацията и представяне на резултатите във финансовите отчети е от особено значение, защото:

- нарушава вярното и честно представяне във финансовите отчети и е потенциален фактор инвеститори и анализатори да загубят доверие в предприятието;
- е една от причините за понижаване на цената на акциите на компанията;
- размерът на признатата репутация често пъти е значителен спрямо стойността на сделката, а в следствие се оказва и значителен по отношение на общата структура на имуществото на предприятието.

Съществуващата регламентация в МСС/МСФО изисква предприятието да признае специфичен актив под формата на репутация в консолидираните финансови отчети на инвестиращото предприятие, когато предприятието е заплатило премия над справедливата стойност на разграничимите активи и пасиви на предприятието, в което се осъществява инвестицията. След като първоначално е призната, репутацията (и другите нематериални активи с неопределен полезен живот) подлежи на годишно тестване за обезценка. По този начин беше заменен прилагания до 2003 г. модел на амортизираната стойност, заложен в МСС 22 - *Бизнескомбинации*. Тестът за наличие на обезценка се извършва при спазване на изискванията на

МСС 36 – *Обезценка на активи*. Според изискванията на стандарта, когато балансовата стойност на актива надвиши неговата възстановима стойност, активът се счита за обезценен и предприятието трябва да намали балансовата му стойност и да признае загуба от обезценка. Въведено е и изискването репутацията, придобита в бизнескомбинация, да бъде тествана за обезценка поне веднъж годишно, като е пояснено, че загубата от обезценка на репутация не може да бъде възстановена обратно. За целите на тестване за обезценка, репутацията трябва да бъде разпределена към единицата, генерираща паричен поток (ЕГПП) или групи от ЕГПП, които ще извлекат икономическа изгода от репутация. Такава група от единици не трябва да бъде по-голяма от даден оперативен сегмент преди групирането. Единица, генерираща парични потоци, към която е разпределена репутация, се проверява за обезценка годишно и винаги, когато има индикации, че единицата може да е намалила стойността си като се сравнява балансовата стойност на единицата, включително репутацията, с възстановимата стойност на единицата. Ако възстановимата стойност на единицата е по-висока от нейната балансова стойност, единицата и репутацията, разпределена към тази единица, се считат за необезценени. В случай, че балансовата стойност на единицата е по-висока от нейната възстановима стойност, предприятието признава загуба от обезценка в съответствие с пар. **104 от МСС 36**. Подробни оповестявания по отношение на обезценката на ЕГПП включват ключовите предположения, въз основа на които мениджмънтът е базирал прогнозите за паричните потоци, описание на подхода на мениджмънта за определяне стойностите на всяко едно ключово предположение, крайни проценти на растеж и дисконтови проценти, както и анализ на чувствителността, когато разумна промяна в ключово предположение би довела до обезценка.

Съществуват редица изследвания, които поставят акцента върху признаването и последващото оценяване и оповестяване на репутацията във финансовите отчети на предприятията. В свое изследване за прилагането на МСФО 3 и МСС 36 Martin Glaum и колектив от изследователи посочват редица интересни факти, свързани с представянето на репутацията във финансовите отчети. Изследване-

то¹ включва 357 водещи европейски компании от 17 страни като са обхванати 2005 консолидирани финансови отчета. Резултатите, относно постигнатото съответствие при оповестяване на информацията по отношение на репутацията показват, че средното ниво на съответствие е 73% (средно: 75%). От обхванатите в изследването 357 дружества, само 12 са представили всички необходими оповестявания. Минималното ниво на съответствие се проявява при само две компании, които предоставят само 12% от задължително изискуемите оповестявания. Разрезът на получените резултати по страни показва, че най-високо средно ниво на съответствие се наблюдава при швейцарските предприятия (средно: 85%). Други страни с над средното ниво на съответствие са: Великобритания, Ирландия, Дания, Швеция и Финландия. С най-ниски нива на съответствие са предприятията от Австрия (средно: 56%) и Испания (средно: 57%). Други страни, с по-ниски от средните резултати, са Люксембург, Италия, Унгария, Полша и Чехия. Важен извод, който е направен на база на изследването по сектори, в които оперират предприятията от извадката показва, че съответствието е забележимо по-ниско в сектора на финансовите услуги, отколкото в други сектори на икономиката.

Анализът на факторите, които са с най-голямо значение показва, че степента на несъответствие се определя едновременно от компанията и от фактори на национално равнище, което показва, че счетоводните традиции и други особености, специфични за отделните държави продължават да играят роля, въпреки използването на общи стандарти за отчетност по МСФО. На ниво предприятие, авторите дефинират следните фактори: величината на признатата репутация от предишни сделки, предишен опит при прилагането на МСФО, одитора на предприятието (дали е част от големите международни одиторски компании или не), наличието на одитен комитет в предприятието, структурата на собствеността, както и обстоятелството дали предприятието осъществява дейността си в сферата на

---

¹ Glaum, M. etc. Compliance with IFRS 3 and IAS 36- required disclosures across 17 European countries: company and country-level determinants, *Accounting and Business Research*, 2013, Vol. 43, No. 3, 163–204, видяна на 08.04.2015.

финансовите услуги. Сред факторите, които имат най-съществено значение на национално равнище могат да се определят: размерът на националния фондов пазар и интензитета на осъществяваните сделки. Обобщените резултати от изследването потвърждават опасенията, че прилагането на МСФО в Европа може да бъде неравномерно, като по този начин пречи на сравнимостта на финансовите отчети. Дори сред водещите европейски компании се оказва, че прилагането на МСФО е неравномерно, което от своя страна сигнализира, че може да са необходими по-нататъшни усилия за ефективно и последователно прилагане на правилата, заложи при отчитането и оповестяването в цяла Европа.

Прегледът за спазването на изискванията за оповестявания от всяка бизнескомбинация често показва липсваща информация за разходите за осъществяване на сделките, разпределението на покупната цена, т.е. класове на придобитите активи, пасиви и условни задължения, проформа стойностите на резултатите, свързани с придобиването и обяснения във връзка с признаването на репутация или изгодна покупка. Спазването на изискванията относно оповестяването на специфична информация, свързана с тестването за обезценка, също е проблемо. Например, няколко компании не оповестяват използвания от тях метод за тестване на положителната репутация за обезценка. Друга част от компаниите, които са оповестили избрания метод, не са предоставили друга информация, която се изисква като например: периода на планиране, скоростта на растеж в дългосрочен план или на избрания дисконтов процент и т.н.

В друго изследване² на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОПЦК) се прави преглед на счетоводните практики, касаещи тестването за обезценка на репутация и други нематериални активи. Изследването е базирано на извадка от 235 емитента със значителни стойности на репутация и включва препоръки за подобряване прилагането на разпоредбите на МСС 36 – *Обезценка на ак-*

---

² Доклад на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОПЦК) - Европейските правоприлагащи органи правят преглед на репутацията и други нематериални активи във финансовите отчети по МСФО, *ESMA/2013/2*, www.europe.eu, видяна на 01.03.2015 г.

тиви. В своя доклад ЕОПЦК установява, че значителни загуби от обезценка на репутация през 2011 г. се ограничават само до малко емитенти, по-конкретно в сферата на финансовите услуги и телекомуникационната индустрия. Общите загуби от обезценка на репутация през 2011 г. възлизат на 40 млрд. евро от 790 млрд. евро репутация, признати във финансовите отчети по МСФО за 2010 г. Счита се, че един от основните индикатори за наличие на признаци за обезценка, е спадът в пазарната капитализация под балансовата стойност на собствения капитал. Безспорно това съотношение е базирано на концепцията за еластичността на пазарните цени на фондовите пазари, което в настоящата публикация не е предмет на дискусии. Установено е, че към 31.12.2011 г. 43% от извадката показва пазарна капитализация под собствения капитал. От тези емитенти близо половината - 47% признават загуби от обезценка на репутация в техните финансови отчети, изготвени по МСФО за 2011 г. В същото време, средният коефициент: собствен капитал/ пазарна капитализация на извадката се повишава от 100% в края на 2010 г. до 145% в края на 2011 г. Въпреки че намалението на пазарната капитализация може да не доведе директно до обезценка (други относими фактори, въздействащи на пазарната капитализация могат да включват например: несигурност на инвеститорите, избягване на риск и ниска ликвидност), повишеното съотношение: собствен капитал/ пазарна капитализация и сравнително ограничените загуби от обезценка могат да повдигнат въпроса дали нивото на обезценка през 2011 г. отразява правилно ефекта от финансовата и икономическата криза.

Друга констатация в доклада на ЕОПЦК, която беше направена и в изследването на Martin Glaum и колектив е, че основните оповестявания, отнасящи се за тестването за обезценка на репутацията, са включени по принцип, но в много случаи те са от общо естество, а не конкретно за даденото предприятие. Това произтича от комбинация от неспазване на изискванията на стандарта от емитентите, както и по всяка вероятност, от липса на специфика в стандарта, поспециално, в областта на анализа на чувствителността. Това също така означава, че в много случаи ползвателят на финансовите отчете-

ти не може за прецени от направените оповестявания надеждността на използваните допускания, което е основната цел на тези оповестявания.

Според изследване на Асоциацията на дипломираните експерт-счетоводители на Англия и Уелс (АССА)³ предприятията, които отчитат обезценка на репутацията във финансовите си отчети, се съобразяват в по-малка степен със задължителните изисквания за оповестяване според МСФО 3 и МСС 36 в сравнение с предприятията без обезценки. От всички 258 предприятия в извадката едва 61 оповестяват качествено описание на факторите, които стоят в основата на призната от тях репутация както се изисква според МСФО 3. По-специално ще акцентираме, че средната (медиана) процентът на репутацията призната над покупната цена е 54% при стандартно отклонение от 36%. При анализа по сектори на икономиката за размера на репутацията в стойността на придобиване прави впечатление високия дял, която тя има в секторите здравеопазване, телекомуникации, информационни технологии и др. Този резултат не е изненадващ, защото всяка от изброените индустрии оперира с голям брой активи с нематериален характер, които често не са обхванати във финансовите им отчети.

За избора на мобилните оператори у нас като обект на анализа имат значение следните обстоятелства:

- това е един от сравнително устойчивите сектори в икономиката, където се генерират значителни по размер парични потоци от сделки по сливане и придобиване;
- признатата репутация във финансовите отчети на предприятията е значителна по размер;
- очаква се реализацията и на други сделки в този сектор, което би довело до възникване на новопризната репутация във финансовите отчети.

В настоящия доклад ще ограничим изследването до представянето на резултати относно две от предприятията, имащи лиценз за

---

³ Worldwide application of IFRS 3, IAS 38 and IAS 36, related disclosures, and determinants of non-compliance, *ACCA Research report 134, London, May, 2014, ISBN: 978-1-85908-489-2.*

извършване на такава дейност. Останалите три предприятия⁴, които са получили лиценз или не осъществяват дейност към момента или нямат призната репутация във финансовите си отчети, а „Теленор България” ЕАД все още не е представило годишния си финансов отчет за 2014 г., където се очаква да има призната репутация.

В ГФО на „Мобилтел” ЕАД за периода 2006 – 2011 година присъства репутация в размер на 1 082 800 хил.лв. Тя е в резултат на сделка, при която на 12.07.2005 г. „ТагТел” ЕАД придобива инвестиция в „Мобилтел” АД като закупува 100% от акциите на дружеството. Възникналата към тази дата разлика между общата стойност на инвестицията и справедливата стойност на придобитите нетни активи е представена като положителна репутация. В последствие „ТагТел” ЕАД променя наименованието си на „Мобилтел” ЕАД. Така възникналата репутация е тествана за обезценка ежегодно според данните, оповестени в бележките към ГФО на предприятието.⁵ През този период размерът на признатата репутация във финансовия отчет представлява между 40 и 43% от общата стойност на активите на дружеството и между 42 и 45% от собствения му капитал. През 2011 г. чрез дъщерното си дружество „М-Нетуърк” ЕАД „Мобилтел” ЕАД придобива дружествата „Спектър Нет” ЕАД и „Мегалан Нетуърк” АД в една бизнескомбинация. В резултат на тази сделка възниква нова репутация в отчета на дружеството в размер на 72 764 хил.лв. Така общия размер на репутацията в отчета на дружеството възлиза на 1 155 649 хил.лв. В бележките към ГФО за 2011 г. дружеството е оповестило, че „признатата репутация се отнася най-вече до уменията и техническите таланти на служителите на придобитите компании и до по-добрите очаквани резултати от обединението на Дружеството със съществуващия бизнес на Групата”. През 2012 година са подписани договори за преобразуване чрез вливане, в резултат на които дъщерни дружества се вливат в „Мобилтел” ЕАД. Репутацията, отчитана за целите на изготвянето на

---

⁴ Извършването на дейността в България се регулира посредством лицензионен режим от Комисията за регулиране на съобщенията, http://crc.bg:8080/dpls/apex/f?p=923:1521:1905437094152762::NO::P1521_ADV,P1521_REGION_CONTROL,P1521_X:1,1,1,1, видян на 10.04.2015.

⁵ Виж ГФО на Мобилтел ЕАД за периода 2006-2011 година, www.brra.bg

консолидирания финансов отчет на „Мобилтел” ЕАД , получена в резултат на разпределението на покупната цена към датата на придобиването, вече се признава във финансовия отчет на „Мобилтел” ЕАД след вливането. Така дефинирана в бележките към ГФО репутация по наше виждане покрива и основните икономически характеристики на този вид актив. В една бизнескомбинация, при която се плаща премия над стойността на придобитите нетни активи, инвеститорът всъщност дава оценка именно на счетоводно неуловимите предимства на бизнеса (напр. потенциала от квалифицирани кадри на компанията, създадени търговски контракти, уменията на мениджмънта и др.) чиито счетоводен израз пък е репутацията.

От друга страната наличието на една и съща сума на признатата репутация в продължение на шест години (от 2005 до 2011 г.) поставя редица въпроси относно нейното последващо оценяване и представяне. За този период дружеството оповестява във финансовите си отчети, че извършва ежегодни тестове за обезценка и на база наличната информация и основните параметри, заложен в теста за обезценка няма основание да обезценява признатата репутация. Признатата през 2011 г. репутация отново не е обезценена през 2012 и 2013 г. Това обстоятелство е твърде смущаващо предвид факта, че в резултат на финансовата и икономическа криза и произтичащата от нея лоша икономическа перспектива, активите в много отрасли могат да генерират по-малки парични потоци от очакваните, когато тези активи са били придобити. Това повишава вероятността, балансовата стойност на нефинансовите активи да бъде по-голяма от тяхната възстановима стойност и да се наложи признаването на загуби от обезценка. Освен това се наблюдава трайна тенденция към намаляване на приходите от дейността на дружеството, които в периода 2009 – 2013 г. намаляват с повече от 50% според данни от ГФО, което според нас е една от променливите, разкриваща данни за свиване на обема на дейността, а от тук и евентуално наличие на обезценка.

През 2014 година настъпва значителна промяна в стойността на признатата репутация. При извършен тест за наличие на обезценка ръководството е счело, че балансовата стойност на ЕГПП е

над възстановимата ѝ стойност, поради което е призната обезценка на репутацията в размер на 782 320 хил.лв., което пък води до отчитане на загуба в размер на 504 315 хил.лв.

На база на тези констатации можем да изведем следните проблемни моменти:

- ✓ дружеството редовно оповестява част от необходимата информация по смисъла на МСС 36, свързана с тестването на репутацията, но в много случаи тя е оповестена твърде общо;
- ✓ при оповестяване на стойностите за среднопретеглена стойност на капитала не са посочени допусканията, при които са изчислени. Също така при оповестяванията за 2013 г. е посочено, че среднопретеглената стойност на капитала е определена за период от три години докато при признатата обезценка през 2014 г. среднопретеглената стойност на капитала е определена само за текущата година;
- ✓ през 2013 г. в своя ГФО дружеството посочва, че „за целите на теста за обезценка *репутацията се използва като единица, генерираща парични потоци (ЕГПП (курсивът мой))*”, което считаме за абсолютно неуместно;
- ✓ при признаване на обезценката към 30.06.2014 г. „дружеството е „определено като ЕГПП”, т.е. тук е сменен подходът и вече не се твърди, че репутацията генерира самостоятелен паричен поток, а е разпределена към дружеството като цяло;
- ✓ в бележките към ГФО се посочва, че „репутацията, придобита в бизнескомбинация, се разпределя към групите ЕГПП, които се очаква да имат ползи от синергиите на комбинацията”. Въпреки това не са посочени ЕГПП, към които е била разпределена репутацията към датата на осъществяване на бизнескомбинациите. Считаме, че това е възможно предвид факта, че в сделката с „Мегалан” и „Спектър Нет” е придобит бизнес, който изцяло е локализиран в областта на ширококолентовите фиксирани услуги;

- ✓ наличието на призната и необезценена репутация в продължение на шест години е необосновано и според нас е в противоречие с разбирането, че придобитата репутация с течение на времето се заменя с вътрешногенерирана такава, което прави представянето ѝ във финансовите отчети като отделен разграничим актив некоректно;

Другото дружество, което е обект на разглеждане в настоящия доклад е **Българска телекомуникационна компания (БТК) АД**. Тук първата по-значителна бизнескомбинация е осъществена през 2009 г. В резултат на тази сделка „БТК” АД придобива контрол над „Кимимпекс – Търговия и Лизинг” ООД чрез покупка на 100% от дяловете в капитала. Признатата репутация от сделката възлиза на 4 192 хил. лв. Дружеството е оповестило в своя финансов отчет за 2009 г.⁶, че „възникналата репутация съдържа: управленски и търговски опит и познания на персонала за спецификата на придобивания бизнес, разработена технология и организация на продажбите, вкл. Маркетинг, установени недоговорирани отношения с клиенти”. Така признатата репутация запазва стойността си във ГФО на предприятието до 2011 година, когато е намалена с 486 хил.лв. За това намаление обаче липсват данни в приложенията към финансовия отчет. Дейността на „БТК” АД се разглежда като осъществявана от две единици, генериращи парични потоци (ЕГПП) – фиксиран и мобилен бизнес, към които е разпределена репутацията. През 2012 г. е проведен тест за обезценка, в резултат на който е констатирано, че няма необходимост от обезценки по отношение на мобилния бизнес на компанията. През същата година обаче паричните потоци от фиксирания бизнес намаляват, като причина за това са посочени интензивната конкуренция на пазара и засилената регулация на цените за терминиране. Като резултат от това е призната обезценка в размер на 56 607 хил.лв. като дружеството е възприело, че за изчисляването на възстановимата стойност на активите, „алокирани” към фиксирания бизнес ще прилага метода „стойност в употреба”. Така призната репутация в размер на 1 657 хил.лв., алокирана към фик-

---

⁶ Виж Годишни финансови отчети на БТК ЕАД за периода 2009 – 2013 година, www.btra.bg

сирания бизнес е изцяло обезценена. През следващата 2013 г. не са отчитани загуби от обезценка на репутацията след извършени годишни тестове по смисъла на МСС 36.

Базирайки анализа си на посочените до тук факти можем да обобщим проблемите по следния начин:

- ✓ по подобие на своя конкурент „Мобилтел „ЕАД, Дружеството редовно оповестява част от необходимата информация по смисъла на МСС 36, свързана с тестването на репутацията, но в много случаи тя е оповестена твърде общо или има твърде описателен характер;
- ✓ дружеството е посочило, че разграничава две ЕГПП, към които разпределя репутацията, но не посочва как се извършва това и каква е стойността на репутацията, алокирана към всяка от ЕГПП;
- ✓ през 2010 година репутацията е намалена с 486 хил. лв., но за това намаление липсват данни в приложенията към финансовия отчет. Посочено е, че такава информация може да получим от приложение 31, но то липсва в края на пояснителните бележки към финансовия отчет;
- ✓ прави впечатление фактът, че липсва специално номерирано проложение, което да дава повече информация за размера на репутацията, записана на лицевата страна на отчета по подобие на други видове активи – напр. Имоти, машини и оборудване (бел. 11), Инвестиции (бел. 13) и т.н. Това считаме, че е проблем, който затруднява възприемането и четенето на информацията от ГФО;
- ✓ при признаване на обезценката на репутацията през 2012 г. се казва, че среднопретеглената цена на капитала (която уж е водеща за дружеството при изчисляване на стойността на парите във времето) е 8,7% за фиксирания и 10,6% за мобилния бизнес при данни за 2011 г. съответно 9,7% и 9,6% като отново не са посочени допусканията, при които са изчислени нито пък периодът, за който са определени тези стойности.

Всички тези констатации ни карат все повече да споделяме виждането, че „тестовите за обезценка в някои случаи са опорочени,

тъй като те предлагат на съставителите възможност да упражнят право на преценка в ущърб на прозрачността, съпоставимостта и полезността на информацията”.⁷ При така заложените изисквания в приложимите стандарти тестът за обезценка изглежда сложно и продължително упражнение по финансова математика с резултат, който лесно може да бъде манипулиран.

Това от своя страна налага преосмисляне на заложената методика за тестване на репутацията в приложимите счетоводни стандарти, при което да се акцентира върху икономическата същност и характера на придобития актив, а не той да се приема просто като разлика между две величини. Водени от разбирането, че репутацията няма и не може да има самостоятелно съществуване, много трудно може да отделим стойността ѝ от стойността на бизнеса и най-важното - тя е израз на счетоводно неуловимите предимства на бизнеса. Считаме, че независимо от въвеждането на изискване за идентифициране на обекта, който е носител на репутацията, още в момента на сделката тестването за обезценка в последствие следва да се извърши именно спрямо този носител на репутацията, което пък е твърде трудно и сложно.

Обективният анализ на изложеното до тук може би налага преосмисляне на цялата концепция за тестването на репутацията за обезценка и нейната промяна, както е посочено в анализа на изследователска група⁸. В резултат на анализа си групата стига до заключението, че повторното въвеждане на модела за амортизиране на репутацията би било подходящо, защото то в разумна степен отразява потреблението на един икономически ресурс, придобит в бизнескомбинацията с течение на времето и може да се прилага по начин, който постига адекватно ниво на верифицируемост и надеждност.

---

⁷ Carlin, T. M. and Finch, N., Evidence on IFRS Goodwill Impairment Testing by Australian and New Zealand Firms, Working paper: <http://ssrn.com/abstract=1550425>, видян на 10.04.2015 г.

⁸ **Should Goodwill Still Not Be Amortised? Accounting and Disclosure for Goodwill**, Accounting Standard Board of Japan (ASBJ), European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) and the Italian Standard Setter, the Organismo Italiano di Contabilità (OIC), July, 2014.

В заключение считаме, че прекалено сложните процедури, залегнали в приложимите счетоводни стандарти, понякога се явяват основен фактор предприятията да ги избягват чрез прилагане на различни техники, което в крайна сметка води до манипулиране или недостатъчна степен на разкриване на необходимата полезна информация. Безспорно е, че европейските държави полагат усилия през последните години за засилване на надзора на капиталовия пазар и по-стриктното прилагане на счетоводните стандарти, но ефектите от този процес тепърва ще бъдат изследван и то само по отношение на публичните дружества.